

Monumentnummer*: 516451

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82738/178

Woonplaats* Leeuwarden
Gemeente* Leeuwarden
Provincie* Fryslân

Locatiennaam Leeuwarden
Locatieomschrijving Oosterkade 139, Binnenstad

Kadastrale gemeente* Leeuwarden
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4455

Omschrijving**

Inleiding

De huidige BRUG vervangt een draaibrug uit 1879. Toenemende verkeersproblemen deden de gemeenteraad in 1932 besluiten een bredere brug te bouwen op dezelfde plek. Justus Zuidema tekende als gemeentearchitect voor het ontwerp in expressionistische stijl. De bouw begon in 1933, de opening vond plaats op 19 juli 1934. Aannemer was de N.V. Nederlandse Staalindustrie te Rotterdam, de bewegingsinrichting werd geleverd door Jaffa te Utrecht.

Omschrijving

De onderbouw is uitgevoerd in beton, dat bekleed is met baksteen en granieten elementen. De walhoofden sluiten met gebogen wanden aan op de walkanten. De gemetselde onderkanten van leuningën zijn aan de bovenzijde afgerond. De aanhechtingsplaatsen van de railingen uit buismateriaal zijn ingelaten in granieten blokken. Het zuidwestelijk landhoofd is uitgerust met een wenteltrap, die naar een thans dichtgemetseld urinoir leidt. Aan de westzijde zijn de landhoofden te weerszijden van de brugopening voorzien van in graniet gehouwen teksten: 1934 en VROUWENPOORTSBRUG. Ten zuiden van de doorvaartopening bevindt zich een stroomopening ten einde de weerstand voor de schepen zo gering mogelijk te maken. Het noordoostelijke landhoofd bevat een gebogen hellingbaan, die toegang verschaft tot de kelder, die behalve het bewegingsmechaniek nog een toilet en een werkplaats bevat. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

brugwachtershuisje op het zuidoostelijke landhoofd is achzijdig. Het rust aan de waterzijde op een granieten plint. Het huisje heeft aan zeven zijden een raamlint met hardhouten kozijnen en bronzen vensters. Het interieur is nagenoeg ongewijzigd met een betegelde lambrizing en zwartmarmere vensterbanken. Het achzijdige tentdak is bekleed met koper. De oorspronkelijke draaihekken zijn vervangen door moderne slagbomen. De (originele) lantarens hebben een bevestiging in expressieve vormen, verwant aan de Amsterdamse School. De armaturen zijn vervangen door moderne. De leuning op het val zijn samengesteld uit buismateriaal met een vierkante doorsnede. Staanders en liggers vormen een geometrisch patroon.

Waardering

Brug van algemeen architectuurhistorisch en cultuurhistorisch belang:

- vanwege de nagenoeg ongerepte staat;
- vanwege de expressieve kwaliteiten van de detaillering;
- als representatief voorbeeld van het werk van Justus Zuidema;- vanwege de ligging in samenhang met de Vrouwenpoortsdwinger.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument